

CONJUNCTUUR MONITOR

INTERIEURBOUW EN
MEUBELINDUSTRIE

EERSTE HELFT
2018

Sterk voor u en onze branche

CBM

EERSTE HELFT **2018**

CONJUNCTUURMONITOR INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE

Voorwoord

Overal in Nederland klinken positieve geluiden over de ontwikkeling van de economie. Exporten stijgen, de huizenmarkt zit in de lift, de bouw groeit als kool en in veel sectoren nemen moeilijk vervulbare vacatures weer toe. Opvallend is dat Nederland het aanmerkelijk beter doet dan veel andere Europese landen. Met een verwachte economische groei die richting de 3% gaat, bereiken wij niveaus die we al vele jaren niet meer hebben gezien.

Op basis van deze groei is de verwachting dat dit positieve beeld ook in de meubelindustrie en interieurbouw terugkomt. Twee keer per jaar onderzoekt Koninklijke CBM met de conjunctuurmonitor hoe de leden in deze branche er voor staan. Doen onze leden het net zo goed als de andere sectoren? Welke bedrijven in onze sector doen het goed? Zijn er verschillen tussen bedrijven etc.?

Deze halfjaarlijkse conjunctuurmonitor bevat de resultaten over de eerste helft van 2018; als eerste het totaalbeeld van de leden, daarna de uitsplitsing naar interieurbouw, woonmeubelindustrie en toelevering en naar verschillende bedrijfsgrootten.

Heb je vragen of opmerkingen over deze monitor, neem dan gerust contact met ons op.

Kees Hoogendijk
directeur CBM

@ hoogendijk@cbm.nl

Onderzoek- verantwoording

De resultaten van deze monitor zijn met behulp van een online enquête verzameld in de maand september 2018. Centraal stonden de economische resultaten over de eerste zes maanden van 2018.

In totaal hebben 168 deelnemers de volledige vragenlijst ingevuld. Net als de voorgaande jaren heeft ruim een derde van alle CBM-leden de vragenlijst ingevuld. De onderverdeling naar de segmenten interieurbouw (60%), meubelindustrie (26%) en toelevering (14%) zijn vrijwel gelijk gebleven als de jaren hiervoor en zijn min of meer vergelijkbaar met de onderverdeling in de gehele bedrijfstak.

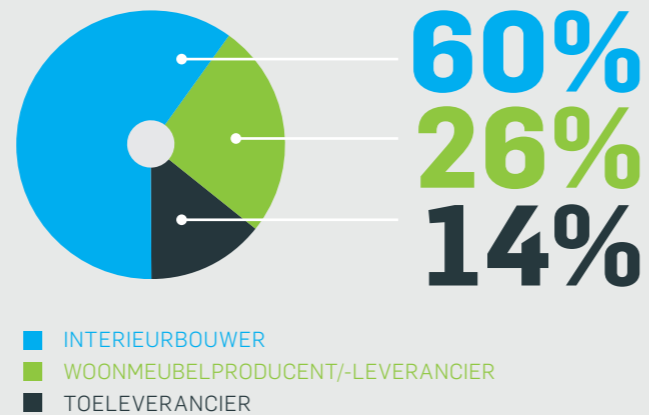
Bij de verdeling naar grootteklasse daalde het aantal respondenten van kleinere bedrijven. In de categorie 1-5 werknemers liep het aantal respondenten terug van 26% naar 18%. In de categorie 6-10 medewerkers steeg het aantal respondenten van 21% naar 29%. Bij het trekken van conclusies moeten we er rekening mee houden dat de categorie 1-5 medewerkers ondervertegenwoordigd is in de steekproef.

Omdat onze conjunctuurenquête afgeleid is van de landelijke conjunctuurenquête Nederland (COEN), zijn onze resultaten te vergelijken met die van andere branches. Verschil is wel dat de COEN vier keer per jaar wordt afgenomen, terwijl CBM een halfjaarlijkse monitor heeft. Het is de zesde keer op rij dat CBM deze monitor uitbrengt.

2018 IN FACT

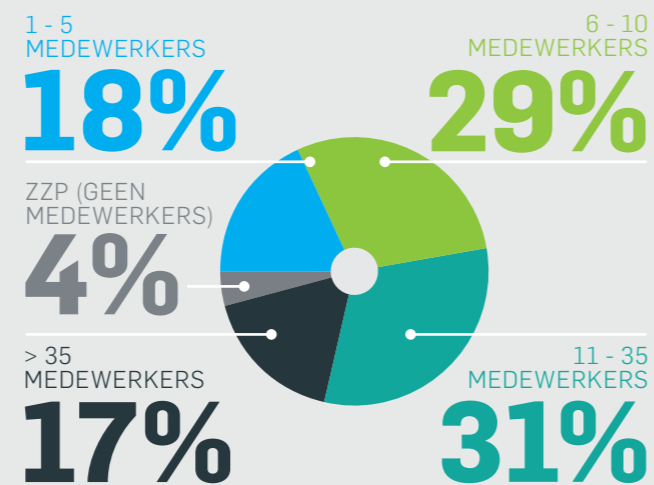

ONLINE ENQUÊTE ONDERVERDELING IN SEGMENTEN

■ INTERIEURBOUWER
■ WOONMEUBELPRODUCENT/-LEVERANCIER
■ TOELEVERANCIER

AANTAL MEDEWERKERS (FTE) PER RESPONDENT

2018 IN FACT

168
DEELNEMERS
AAN DE ENQUÊTE
36%
RESPONS

TOTAALBEELD

DEEL VAN MEUBELINDUSTRIE PROFITEERT NOG NIET VAN OPLEVING

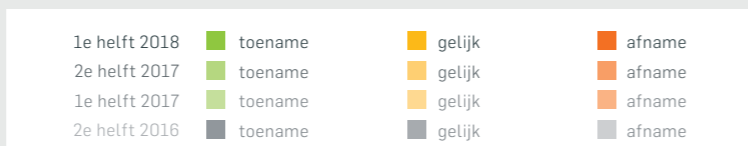
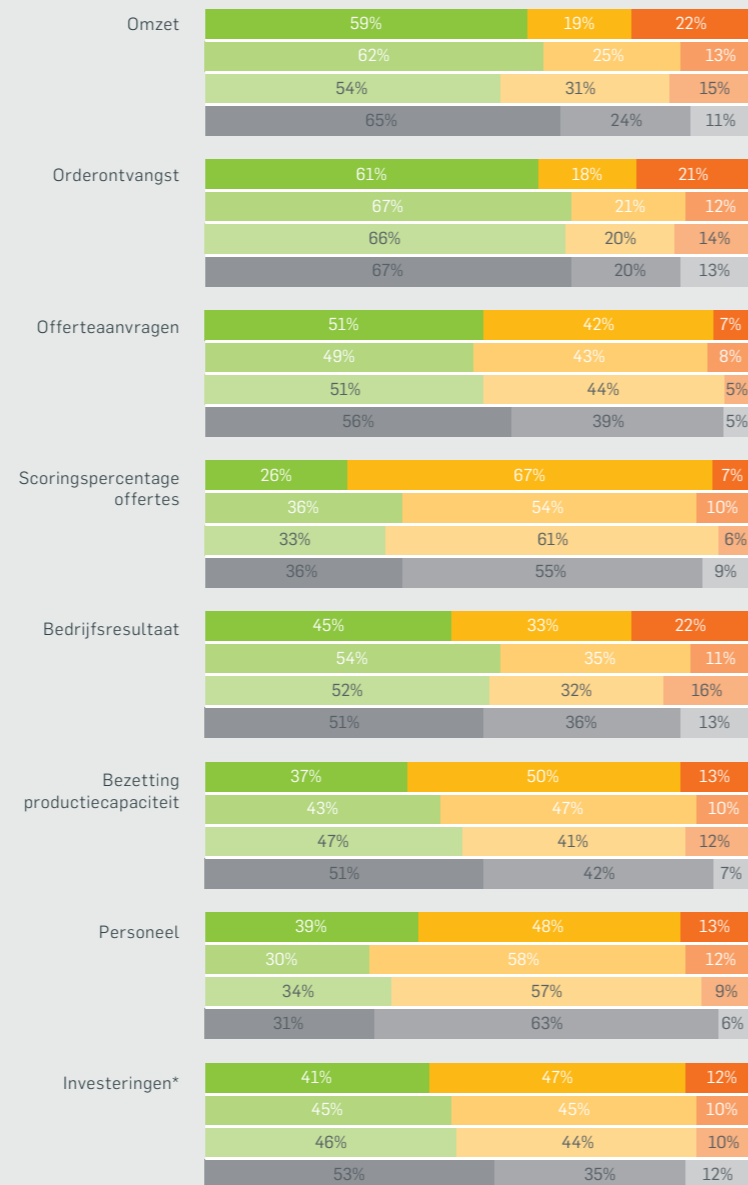
De 1e helft van 2018 nam de omzet toe bij 59% van de bedrijven en nam de omzet niet toe bij 41%. Dat is vergelijkbaar met het half jaar ervoor. Bij 22% van bedrijven daalde de omzet zelfs in het laatste half jaar. Uit de conjunctuurmonitor blijkt dat al meerdere jaren achter elkaar de omzet bij gemiddeld zo'n 10% tot 15% van de bedrijven terugloopt. Een half jaar geleden voorspelde slechts 5% van de bedrijven omzetsdaling en een slechter bedrijfsresultaat over de 1e helft van 2018. Ondanks deze positieve verwachtingen steeg het aantal bedrijven met omzetsdaling toch verder naar 22%. Het is opmerkelijk dat omzet en bedrijfsresultaat bij ruim 1 op de 5 bedrijven zo sterk achterblijven. Hoewel de maakindustrie in Nederland flink aantrekt, kan een deel van onze leden daar blijkbaar nog onvoldoende van profiteren.

De orderontvangst nam bij 61% van de bedrijven toe, maar verslechterde bij 1 op de 5 bedrijven. Het aantal bedrijven dat beter scoorde op offertes liep terug van 36% naar 26%. Bij twee derde van de bedrijven bleef dit gelijk.

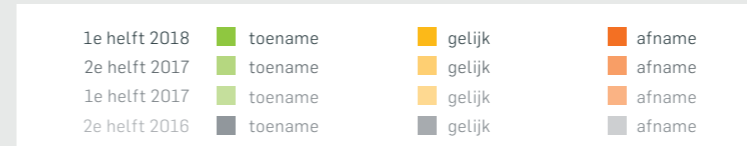
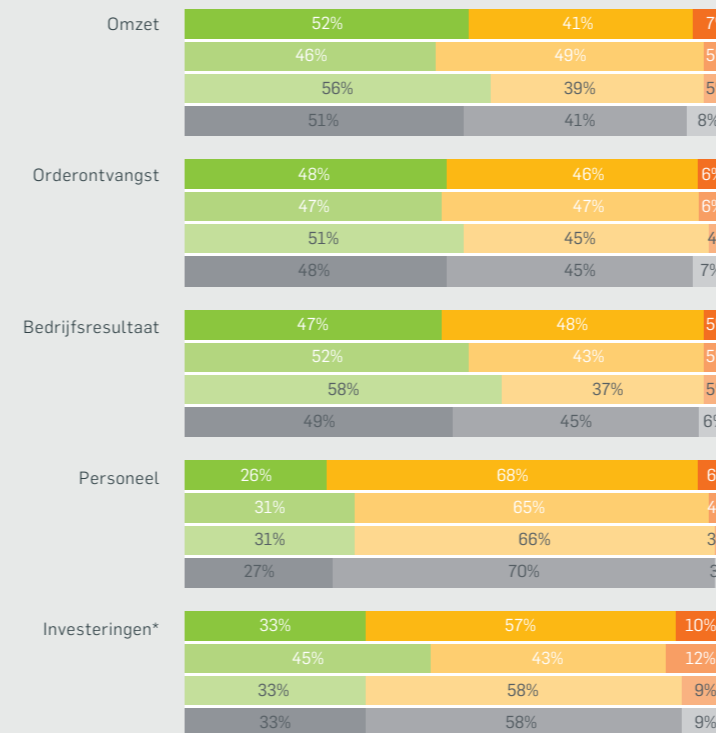
Net als de omzet verslechterde ook het bedrijfsresultaat bij 1 op de 5 bedrijven. Het percentage bedrijven waar het bedrijfsresultaat verbeterde, daalde eveneens met 9% naar 45%. Hoewel de bezetting van de productiecapaciteit een half jaar eerder nog toenam bij 43% van de bedrijven, daalde dit de 1e helft van 2018 naar 37%. Het aantal bedrijven dat meer personeel aannam steeg van 30% naar 39%. Toch nam ook bij 13% van de bedrijven de personeelsomvang af. De investeringen gingen bij 41% van de bedrijven omhoog, maar namen bij 12% van de bedrijven af.

2018 IN FACT

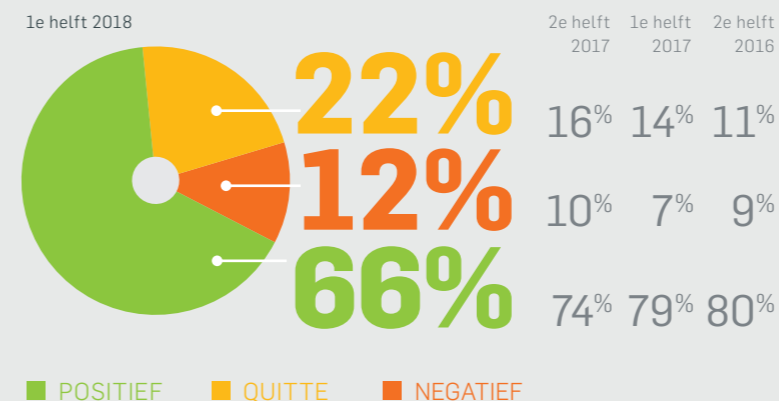
ONTWIKKELING INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE TWEEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT

Hoewel de resultaten over de 1e helft van 2018 bij een deel van de bedrijven tegenvallen, blijven de bedrijven onverminderd positief over de 2e helft van 2018; 52% van de bedrijven verwacht omzetgroei en 47% verwacht een beter bedrijfsresultaat. Daar staat tegenover dat slechts 1 op de 3 bedrijven verwacht meer te gaan investeren, terwijl 10% verwacht dat de investeringen afnemen.

Als laatste geeft twee derde van de bedrijven aan de 1e helft van 2018 daadwerkelijk winst gemaakt te hebben. Een derde van de bedrijven maakte dus géén winst en 12% (ruim 1 op de 10 bedrijven) draaide zelfs negatief. Dit zegt overigens niets over de omvang van de winst of het verlies.

INTERIEUR-BOUWERS

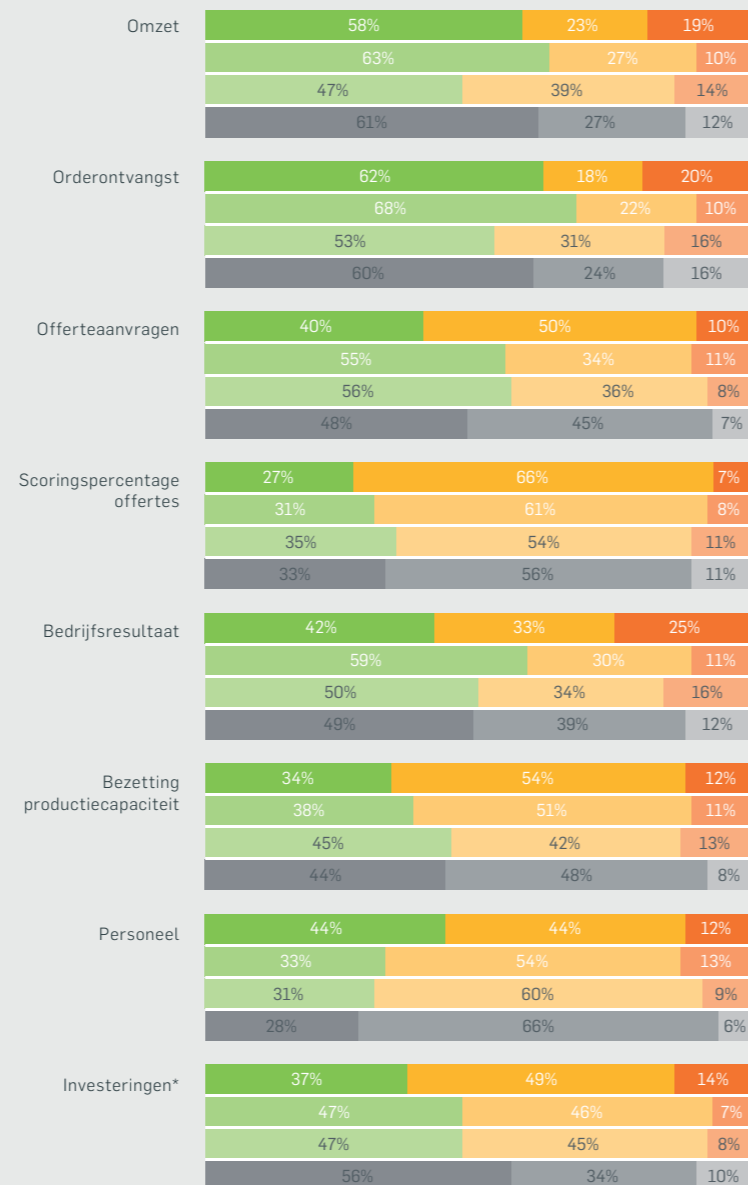
BEDRIJFSRESULTAAT BLIJFT PROBLEEM

In de 1e helft van 2018 groeide de omzet bij 58% van de interieurbouwers, 42% had geen omzetstijging en bij 19% nam de omzet af. Qua omzetontwikkeling is dat vergelijkbaar met het algemene beeld dat onze leden laten zien. Het percentage interieurbouwers met dalende orderontvangsten verdubbelde van 10% naar 20%. Het aantal offerteaanvragen daalde met 15%.

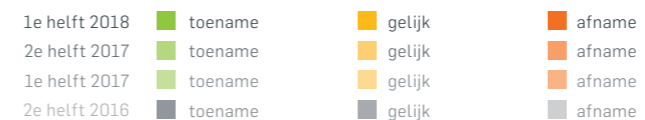
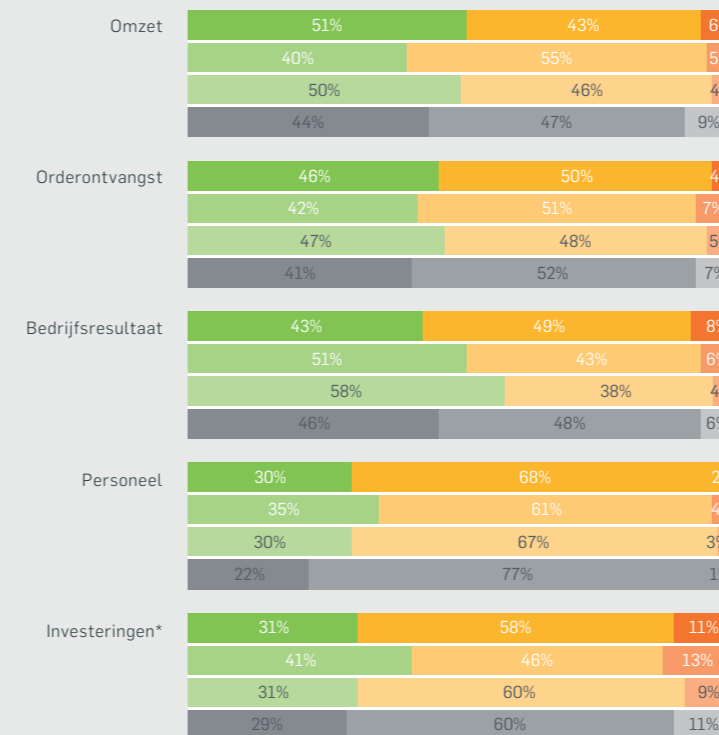

2018 IN FACT

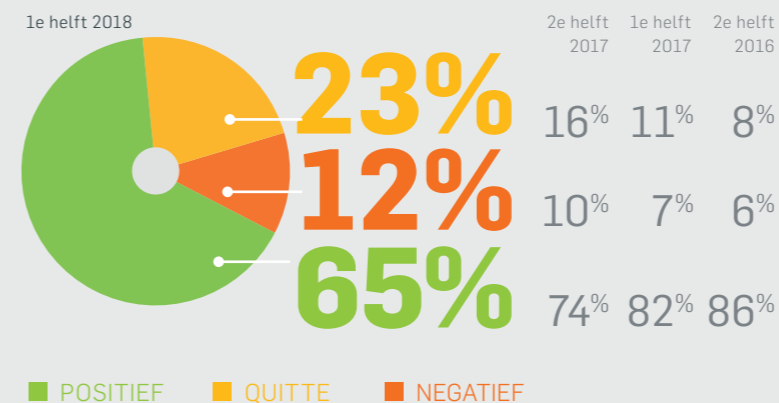
ONTWIKKELING INTERIEURBOUWERS EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING INTERIEURBOUWERS TWEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT INTERIEURBOUWERS

Bij 1 op de 4 interieurbouwers verslechterde het bedrijfsresultaat. In een half jaar tijd liep dit op van 11% naar 25%. Dat is een forse stijging. Ook het percentage interieurbouwers waar het bedrijfsresultaat verbeterde, daalde van 59% naar 42%. Dit resultaat ligt in lijn met de uitgesproken verwachtingen een half jaar eerder. Vergeleken met meubelfabrikanten en toeleveranciers stonden bij interieurbouwers de marges meer onder druk.

De bezetting van de productiecapaciteit bleef redelijk stabiel. Net als vorig jaar nam die bij 12% van de bedrijven af. Het aantal interieurbouwers dat meer personeel aannam, steeg van 33% naar 44%, terwijl bij 12% de personeelsomvang daalde. Het aantal bedrijven dat meer investeerden liep met 10% terug naar 37%, terwijl bij 14% de investering ook daadwerkelijk afnam.

Ondanks de resultaten van het afgelopen half jaar blijven interieurbouwers redelijk positief over de 2e helft van 2018. Het merendeel verwacht gelijk te blijven (oranje) of te groeien op de meeste items. Daling wordt vooral verwacht bij het bedrijfsresultaat (8%) en bij de investeringen (11%).

Twee derde van de interieurbouwers gaf aan de 1e helft van 2018 positief gedraaid te hebben. Een derde van de bedrijven maakte dus geen winst en daarvan draaide 12% zelfs verlies. Dat is vergelijkbaar met het gemiddelde onder de geënquêteerden.

WOONMEUBEL-FABRIKANTEN

OMZET GROEIT ÉN DAALT

De omzetontwikkeling bij de woonmeubelfabrikanten kent twee gezichten. De 1e helft van 2018 groeide de omzet bij 63% van de fabrikanten maar daalde tegelijkertijd bij 28%. Het aantal bedrijven waar de omzet daalde lag 21% hoger dan een half jaar eerder verwacht werd (7%). Afgezet tegen het totaalbeeld hadden woonmeubelfabrikanten de meeste bedrijven met omzetsdaling (28%), daarna de toeleveranciers (26%) en daarna de interieurbouwers (19%).

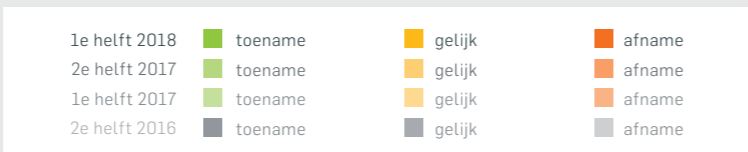
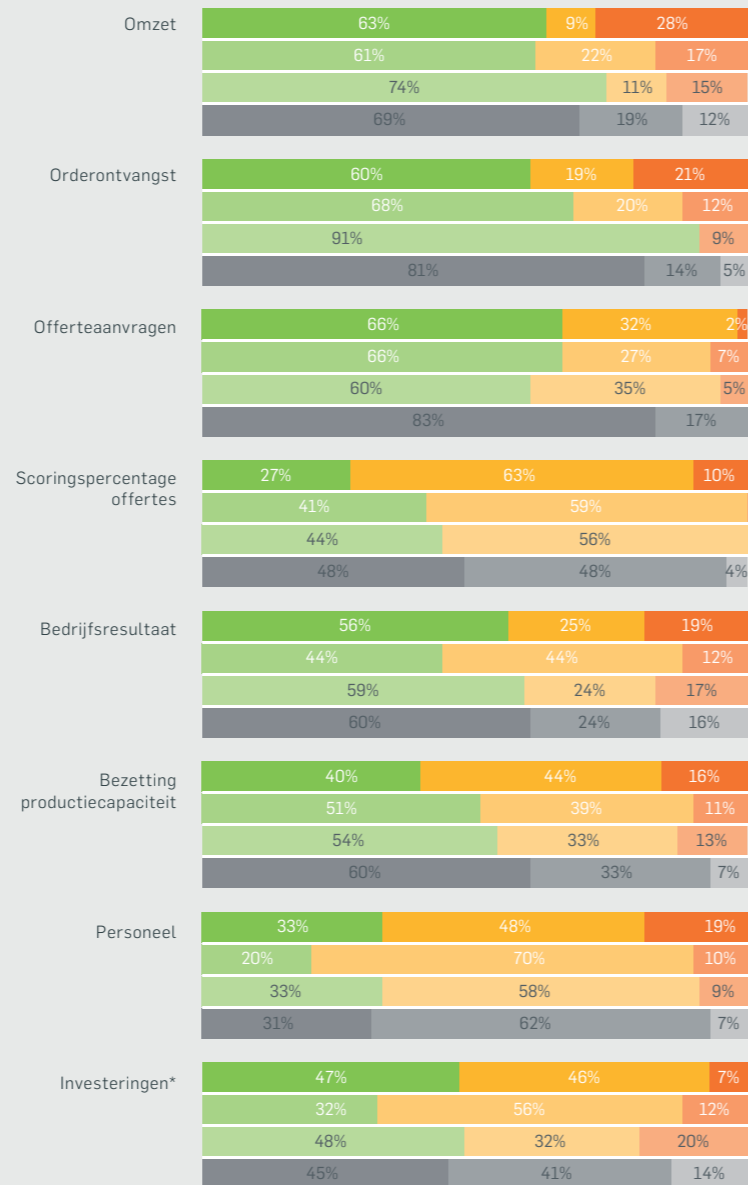
De waarde van de orderontvangst liep bij 21% van de bedrijven terug, maar groeide bij 60%. Het scoringspercentage op offertes bleef gelijk bij 63% van de ondervraagden, maar daalde bij 1 op de 10 bedrijven.

Ook de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat kende twee gezichten. Bij 56% van de bedrijven verbeterde het bedrijfsresultaat. Bij 44% verbeterde het bedrijfsresultaat niet en bij 1 op de 5 bedrijven (19%) verslechterde het bedrijfsresultaat zelfs. Een half jaar eerder waren meubelfabrikanten aanmerkelijk positiever over de verwachte ontwikkeling van het bedrijfsresultaat. Slechts 2% van de bedrijven voorspelde dat de omzet zou dalen.

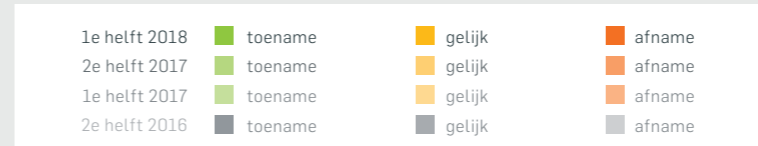
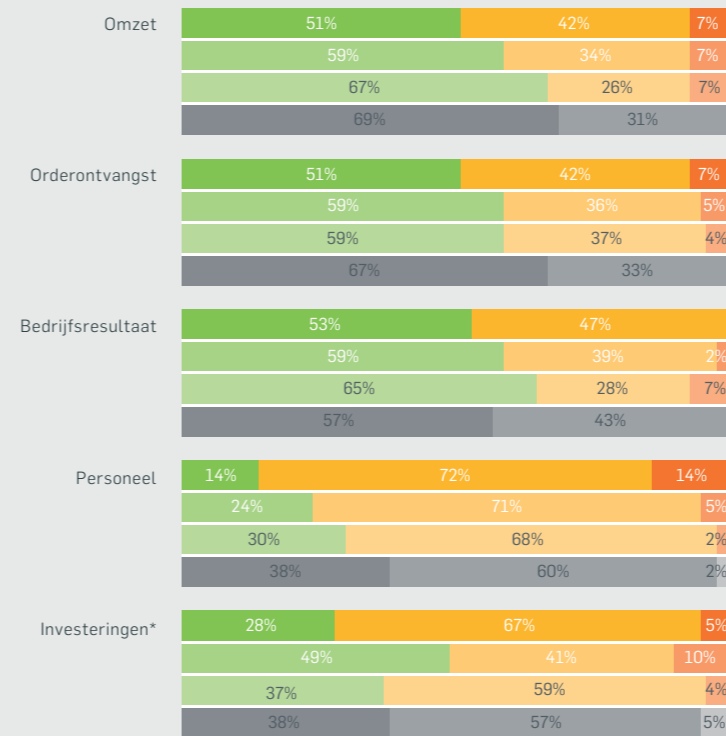
Het aantal bedrijven dat meer personeel aannam liep op van 20% naar 33%. Toch daalde in diezelfde tijd de personeelsomvang bij 1 op de 5 bedrijven (19%). Het aantal bedrijven dat meer investeerde liep op van 32% naar 47% en zat daarmee weer op hetzelfde niveau als een jaar eerder. Dat is vergelijkbaar met de verwachtingen een half jaar eerder (49%).

2018 IN FACT

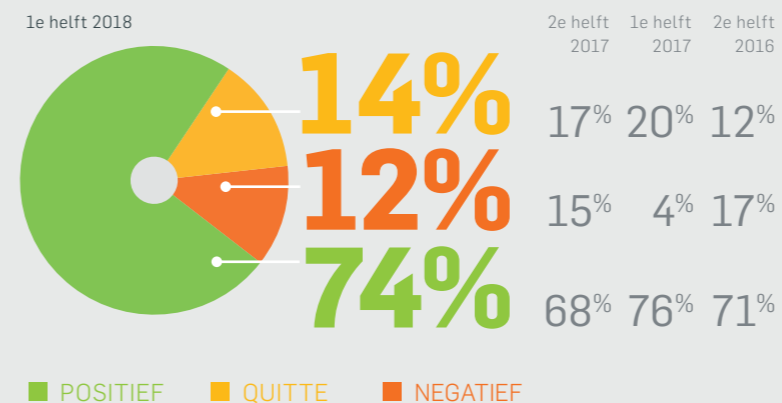
ONTWIKKELING WOONMEUBELFABRIKANTEN EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING WOONMEUBELFABRIKANTEN TWEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT WOONMEUBELFABRIKANTEN

Een kleine driekwart van de bedrijven (74%) gaf aan het afgelopen half jaar winst te hebben gemaakt. Dat is beter dan bij de interieurbouwers (65%) en de toeleveranciers (52%). Een kwart van de woonmeubelfabrikanten maakte overigens geen winst en ruim 1 op de 10 bedrijven (12%) gaf aan verlies geleden te hebben.

TOELEVERANCIERS

OMZET, ORDERONTVANGST EN BEDRIJFSRESULTAAT BLIJVEN ACHTER

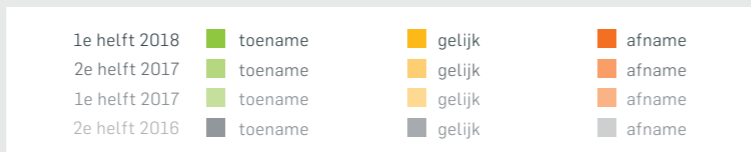
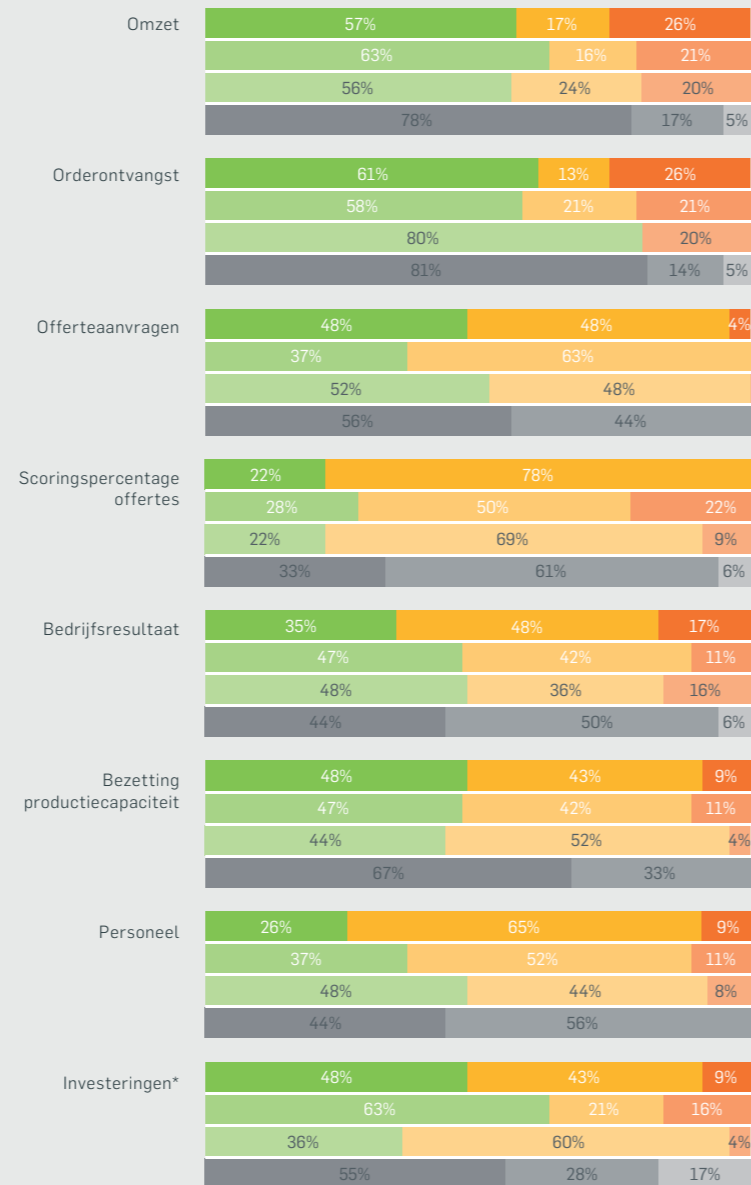
Bij de toeleveranciers had 57% van de bedrijven in de 1e helft van 2018 te maken met een toename van de omzet. Bij 43% steeg de omzet niet maar bleef gelijk (17%) of daalde (26%). Dat laatste cijfer is opmerkelijk, omdat een half jaar eerder geen enkele toeleverancier omzetzakende verwachtte. De orderontvangst groeide bij 61% van de bedrijven, maar daalde bij 26%. En ook dat strookt niet met de verwachtingen van een half jaar ervoor. Verder steeg het aantal bedrijven met meer offerteaanvragen van 37% naar 48%.

Het percentage bedrijven met een beter bedrijfsresultaat liep terug van 47% naar 35%. Dat betekent dat bij twee derde van de

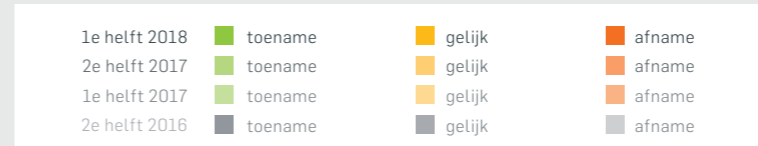
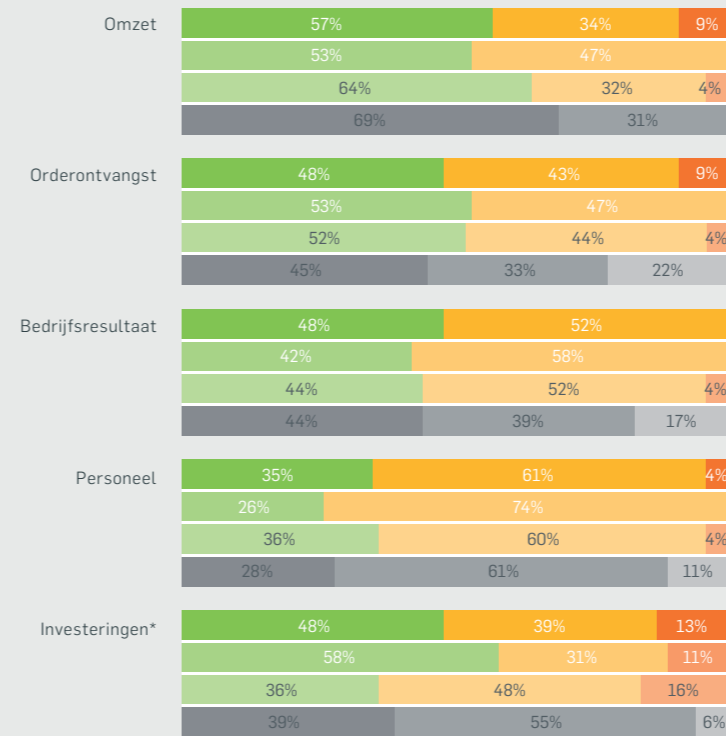

2018 IN FACT

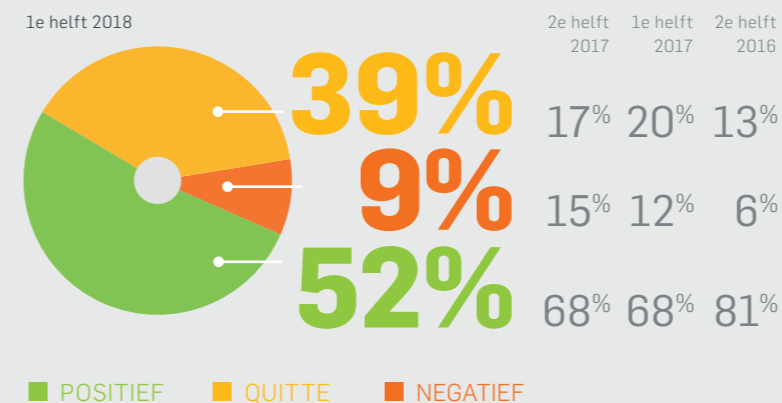
ONTWIKKELING TOELEVERANCIERS EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING TOELEVERANCIERS TWEEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT TOELEVERANCIERS

bedrijven het bedrijfsresultaat niet verbeterde. Bij 48% bleef het gelijk en bij 17% verslechterde het. Dat laatste is wel 5% beter dan de gemiddelde afname van het bedrijfsresultaat onder alle geënquêteerden.

De bezetting van de productiecapaciteit bleef redelijk stabiel ten opzichte van een half jaar ervoor. Maar het personeelsbestand bleef bij 65% van de bedrijven gelijk en nam bij 9% af. Slechts 1 op de 4 bedrijven (26%) had meer personeel aangenomen. Het aantal bedrijven dat meer investeerde, daalde van 63% naar 48%. Dat is 10% lager dan de verwachtingen een half jaar eerder.

Ondanks de resultaten van het afgelopen half jaar, blijven toeleveranciers positief over de 2e helft van 2018. Ruim de helft van de bedrijven (57%) verwacht omzetgroei. En 48% verwacht dat het bedrijfsresultaat zal verbeteren.

Bijna de helft van de bedrijven verwacht meer te gaan investeren (48%), bij de andere helft (52%) blijven de investeringen gelijk (39%) of dalen de investeringen (13%).

Gevraagd naar het daadwerkelijke bedrijfsresultaat over de 1e helft van 2018 gaf slechts 52% van de bedrijven aan positief gedraaid te hebben. Dat is duidelijk minder dan het gemiddelde van alle respondenten (66%) en ook minder dan interieurbouwers (65%) en woonmeubelfabrikanten (74%). Overigens heeft de andere helft van de toeleveranciers geen winst gemaakt (39%) of zelfs verlies geleden (9%). Toeleveranciers hadden het in de 1e helft van 2018 moeilijker dan interieurbouwers en woonmeubelfabrikanten.

PRODUCTIE- BELEMMERINGEN

TEKORT AAN VAKKRACHTEN NEEMT TOE

Het percentage bedrijven dat productiebelemmeringen ervaarde, is sinds begin 2016 gestegen van 32% naar 42%. In absolute zin gaven 70 van de 168 respondenten aan last te hebben van productiebelemmeringen. Opvallend is dat toeleveranciers procentueel gezien de minste last ervaren. Voor de meubelfabrikanten (40%) en interieurbouwers (45%) bleef dit redelijk gelijk.

Net als in de voorgaande edities van de conjunctuurmonitor staat 'tekort aan goed geschoolde vakkrachten' nog steeds op de eerste plaats. In twee jaar tijd is het percentage bedrijven dat aangeeft hier last van te hebben, gestegen van 17% naar 37%.

Veranderende planning en tijdsdruk staan ook nog steeds op de tweede plaats. Eén op de vier bedrijven (24%) met productiebelemmeringen had hier last van.

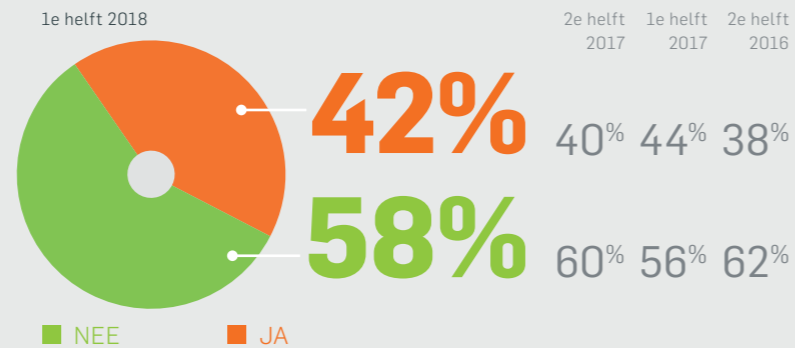
'Niet op tijd aanleveren van grondstoffen en halffabrikaten (11%)' en 'financiële beperkingen (9%)' speelden een probleem bij gemiddeld 1 op de 10 bedrijven met productiebelemmeringen.

Binnen de groep bedrijven naar grootteklasse hadden zzp-ers (57%) het meeste last van productiebelemmeringen. Dat is een stijging van 24% ten opzichte van een half jaar eerder. Van de groep bedrijven met 1 tot 5 werknemers daalde in de 1e helft van 2018 het percentage dat last had van productiebelemmeringen van 38% naar 30%.

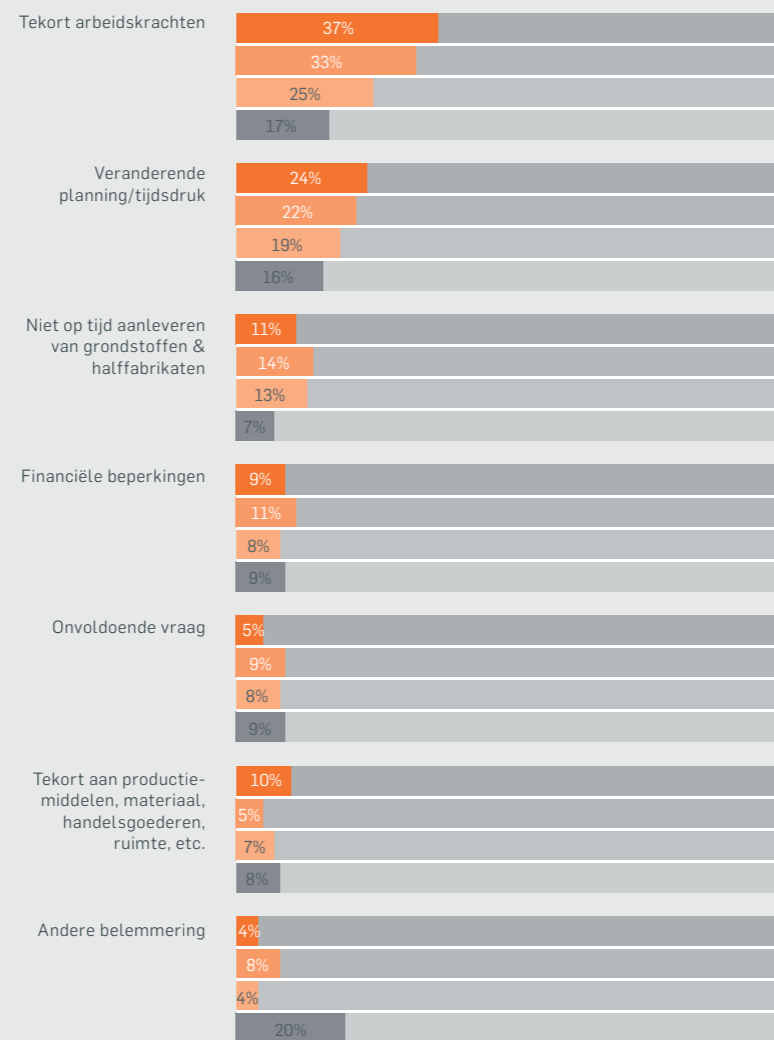
In de categorie 6 tot 10 werknemers steeg het percentage van 36% naar 43%, in de categorie 11 tot 35 werknemers was dit 45% en in de categorie >35 werknemers was het percentage 43%.

2018 IN FACT

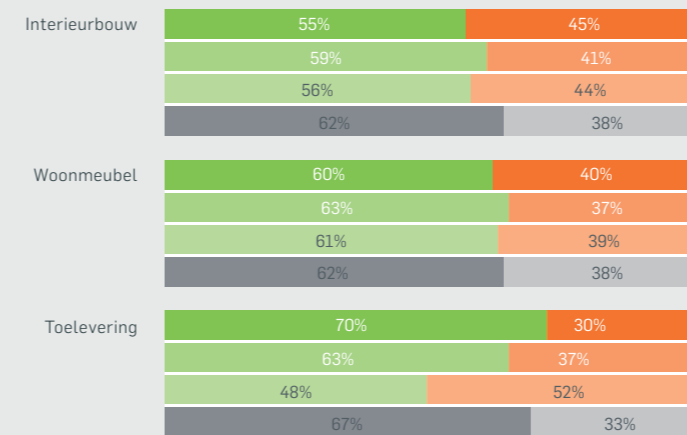
BEDRIJVEN MET PRODUCTIEBELEMMERINGEN

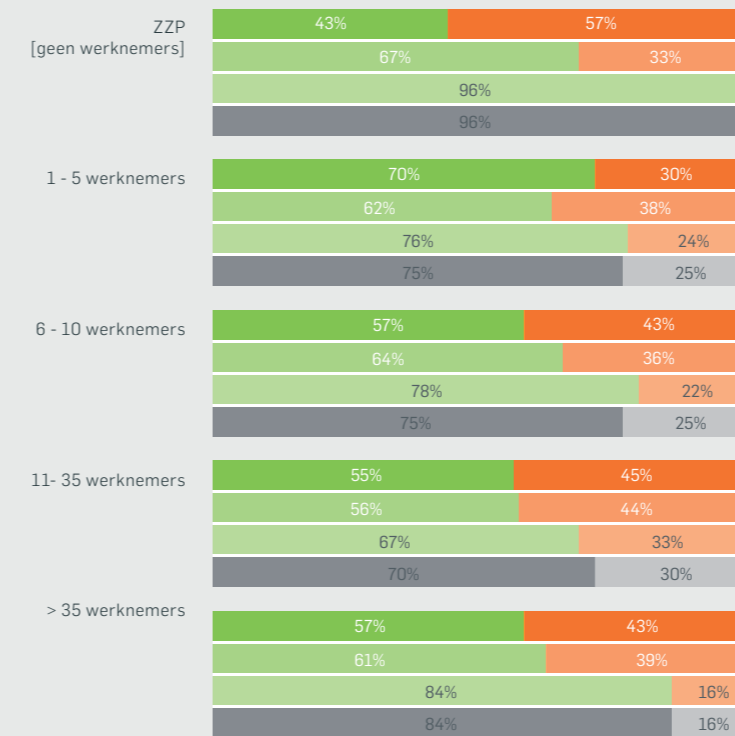
PRODUCTIEBELEMMERINGEN

PRODUCTIEBELEMMERINGEN NAAR SEGMENT

PRODUCTIEBELEMMERINGEN NAAR GROOTTEKLASSE

1e helft 2018   ■ zonder belemmeringen   ■ met belemmeringen
 2e helft 2017   ■ zonder belemmeringen   ■ met belemmeringen
 1e helft 2017   ■ zonder belemmeringen   ■ met belemmeringen
 2e helft 2016   ■ zonder belemmeringen   ■ met belemmeringen

BEDRIJVEN MET 1 – 5 MEDEWERKERS

BEDRIJFSRESULTAAT EN INVESTERINGEN LOPEN TERUG

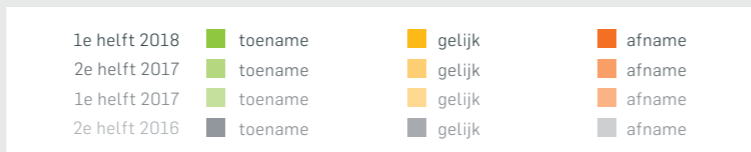
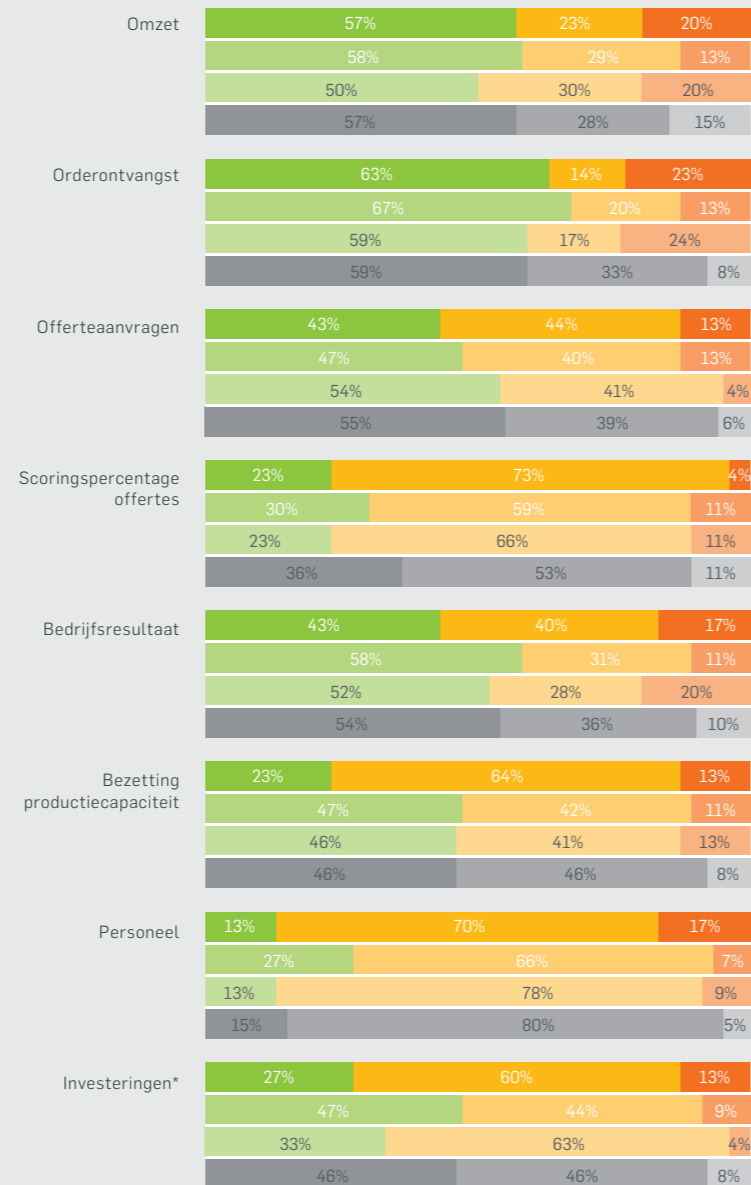
In de categorie 1 tot 5 werknemers bleef het percentage bedrijven met omzetgroei gelijk (57%). Bij 43% van de bedrijven was er geen groei van de omzet, 23% bleef gelijk en bij 20% was er een daling. De waarde van de orderontvangst steeg bij 63% van de bedrijven. Het percentage bedrijven waar de waarde van de orderontvangst daalde, is met 10% gegroeid naar 23%. Het scoringspercentages op offertes verbeterde niet bij driekwart van de bedrijven, terwijl het bij 4% van de bedrijven afnam.

Het aantal bedrijven met een verbeterd bedrijfsresultaat is met 15% teruggelopen naar 43%. Bij 40% bleef het bedrijfsresultaat gelijk en bij 17% liep het terug. Het aantal bedrijven waar de productiecapaciteit verbeterde, liep sterk terug van 47% naar 23%.

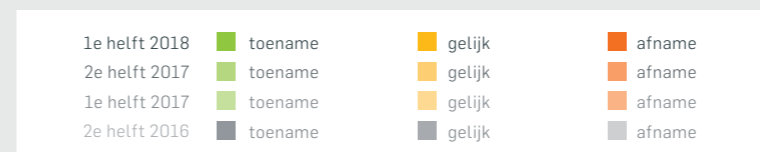
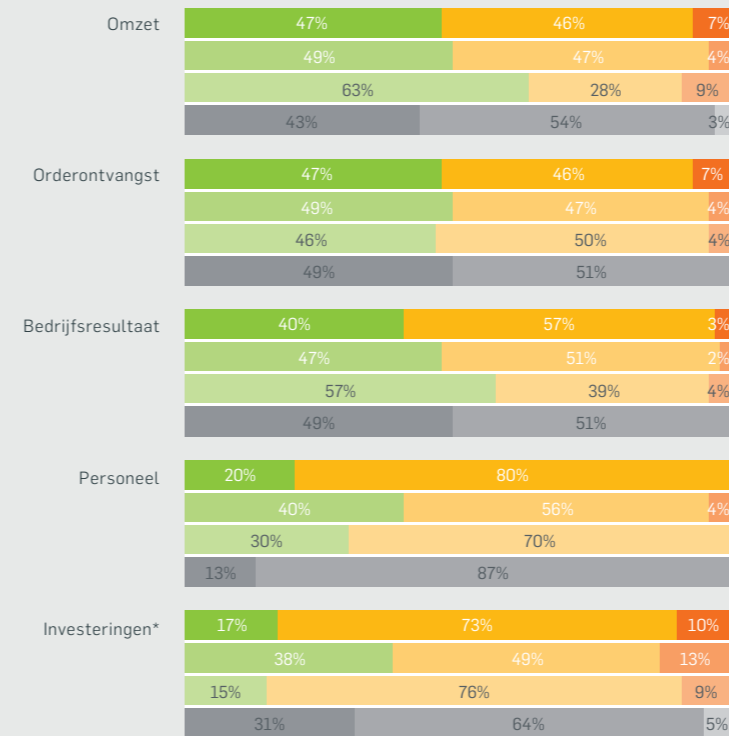
Het personeelsbestand groeide bij 13% van de bedrijven in deze categorie, 70% bleef gelijk en 17% verslechterde. De investeringen groeiden bij 27% van de bedrijven en verslechterden bij 13%.

2018 IN FACT

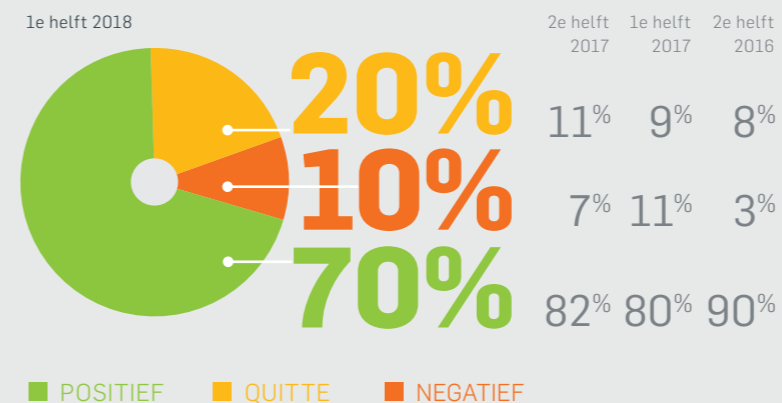
ONTWIKKELING BEDRIJVEN 1 - 5 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN 1 - 5 MEDEWERKERS TWEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN 1 - 5 MEDEWERKERS

De verwachtingen over omzet en orderontvangst bleven redelijk gelijk. Het percentage bedrijven in deze categorie dat geen groei van het bedrijfsresultaat verwacht, is in een jaar tijd opgelopen van 53% naar 60%. Het merendeel van de bedrijven verwacht ook niet dat het personeel zal toenemen (80%) en verwacht evenmin meer te gaan investeren (83%).

Wat de winstgevendheid in de 1e helft van 2018 betreft, gaf 70% van de bedrijven van 1 tot 5 werknemers aan dat zij positief gedraaid hebben, 30% maakte geen winst en 10% leed zelfs verlies.

BEDRIJVEN MET 6 – 10 MEDEWERKERS

TOENAME OP ALLE INDICATOREN WINSTGEVENHEID KON BETER

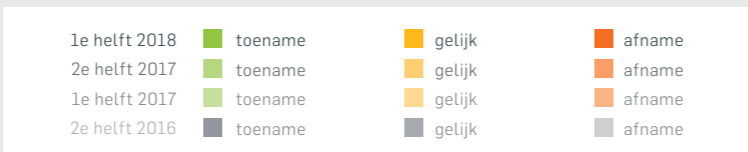
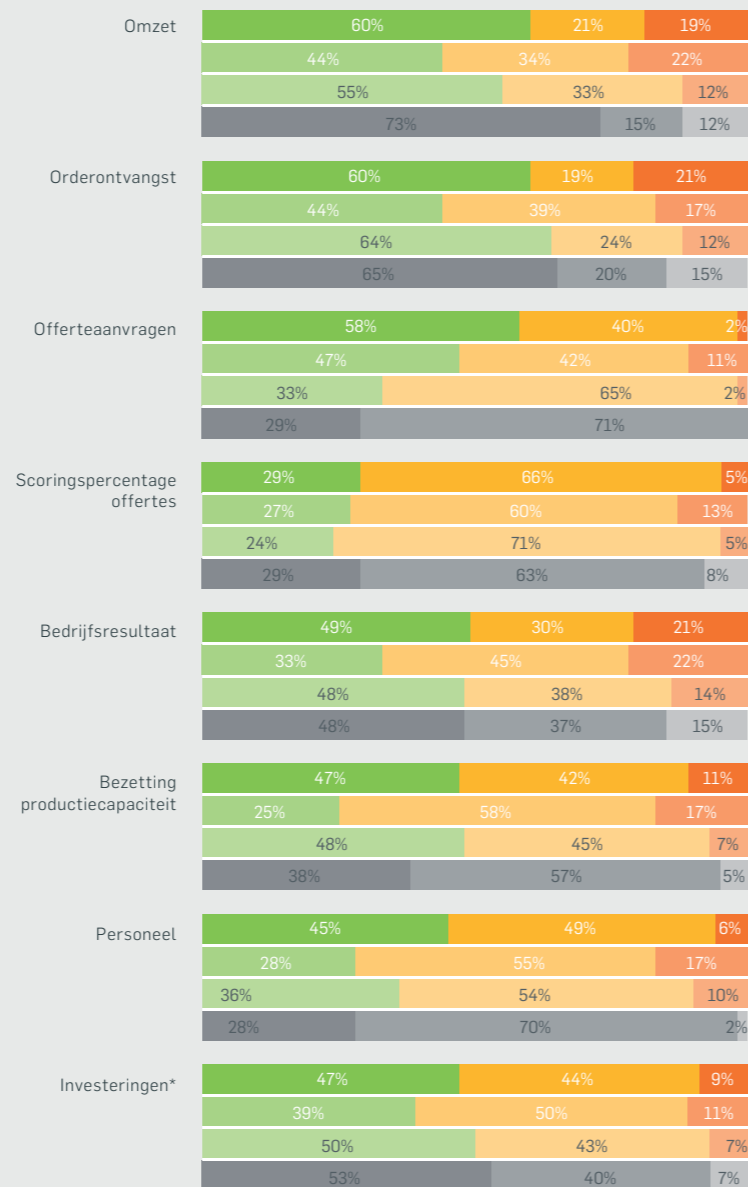
Het afgelopen half jaar nam de omzet bij 60% van de bedrijven in de categorie 6 tot 10 medewerkers toe. Ten opzichte van het voorgaande half jaar is dat een stijging van 16%. Bij 21% van de bedrijven bleef de omzet gelijk en bij 19% daalde de omzet.

Een half jaar geleden liet deze categorie bedrijven een flinke daling zien op de meeste indicatoren. Het afgelopen half jaar werd deze dalende lijn gecorrigeerd. Op vrijwel alle indicatoren deden de bedrijven het beter dan een half jaar ervoor. Omzetgroei (+16%), betere orderontvangst (+16%), meer offerteaanvragen (+11%), beter bedrijfsresultaat (+16%), betere bezetting productiecapaciteit (+22%), meer personeel (+17%), meer investeringen (+8%).

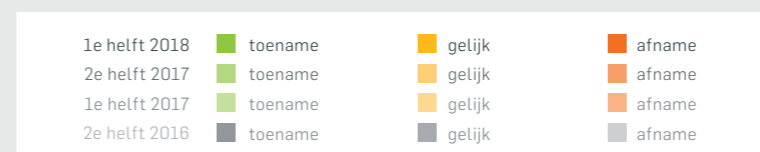
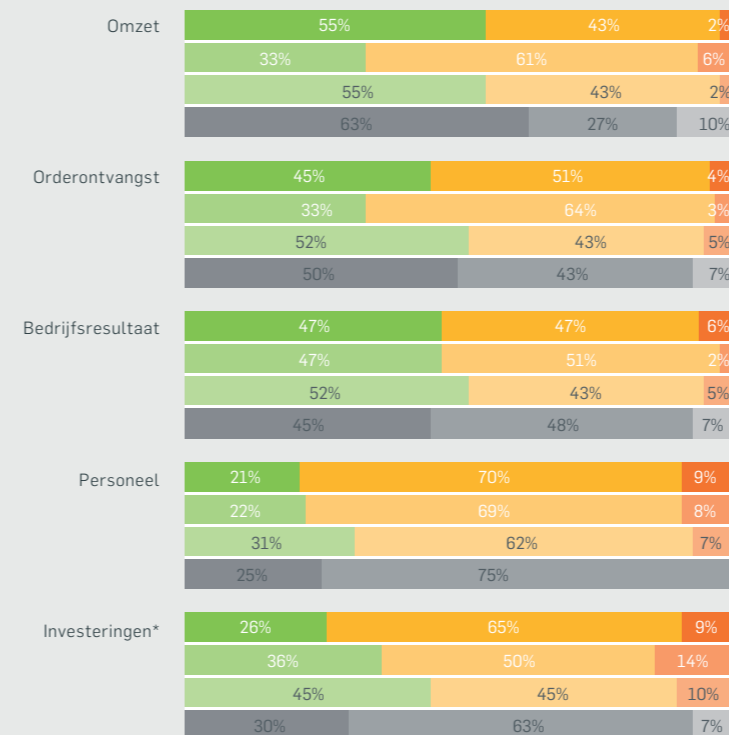

2018 IN FACT

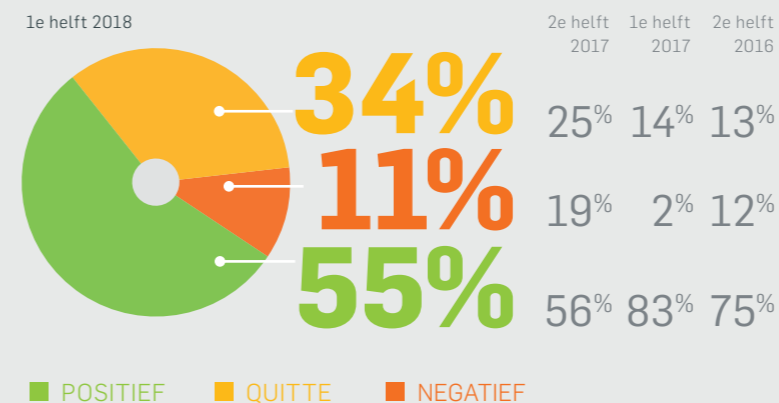
ONTWIKKELING BEDRIJVEN 6 - 10 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN 6 - 10 MEDEWERKERS TWEEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN 6 - 10 MEDEWERKERS

Overigens wijst de monitor ook uit dat gemiddeld 1 op de 5 bedrijven het slechter deed op omzetzakking (19%), dalende orderontvangst (21%) en slechter bedrijfsresultaat (21%). Een deel van de bedrijven in deze categorie had het afgelopen jaar dus moeilijk.

De bedrijven in deze categorie hebben goede verwachtingen voor de 2e helft van 2018. Ruim de helft (55%) verwacht omzettoename, 43% verwacht gelijk te blijven. Slechts 2% verwacht omzetzakking. In vergelijking met vorig half jaar is het aantal bedrijven dat meer orderontvangst verwacht met 12% gestegen naar 45%. De verwachtingen over het bedrijfsresultaat zijn vergelijkbaar met de vorige meting, 47% verwacht verbetering, 47% blijft gelijk en 6% verwacht een verslechtering.

Een op de vijf bedrijven denkt meer personeel aan te gaan nemen, maar 81% doet dat niet. Dat is wel opmerkelijk in een periode waar het werk voor de bedrijven aantrekt. Daarnaast daalt de investeringsbereidheid in deze groep gestaag. Slechts 26% verwacht groei, 74% verwacht niet te investeren en 9% denkt zelfs minder te gaan investeren.

Wat de winstgevendheid betreft draaide slechts 55% van de bedrijven het 1e half jaar van 2018 met winst en 45% maakte dus geen winst. Deze scores liggen duidelijk onder het gemiddelde van alle geënquêteerden. Overigens lijdt 11% van de bedrijven in deze categorie verlies. Dat is wel vergelijkbaar met het gemiddelde.

BEDRIJVEN MET 11 – 35 MEDEWERKERS

OMZETDALING EN AFNAME BEDRIJFSRESULTAAT

Het afgelopen half jaar daalde in deze categorie het percentage bedrijven met omzetgroei van 70% naar 59%. Bij 41% van de bedrijven nam de omzet dus niet toe. De omzet bleef bij 17% van de bedrijven gelijk en daalde bij 24%. Dat laatste cijfer is een verdubbeling ten opzichte van het voorgaande half jaar. Toen gaf 12% van de bedrijven aan dat de omzet daalde.

Het percentage bedrijven met een hogere orderontvangst nam met 13% af, 20% van de bedrijven (+8%) had dalende orderontvangst. Ook de scoringspercentages op offertes liepen in deze categorie flink terug. Slechts 20% van de bedrijven had een beter scoringspercentage, bij 80% verbeterde dat dus niet en bij 9% daalde het.

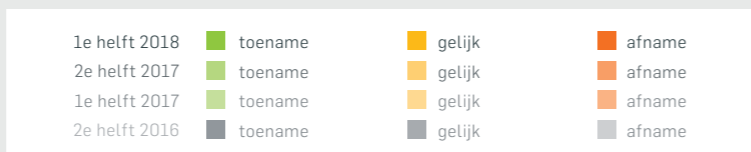
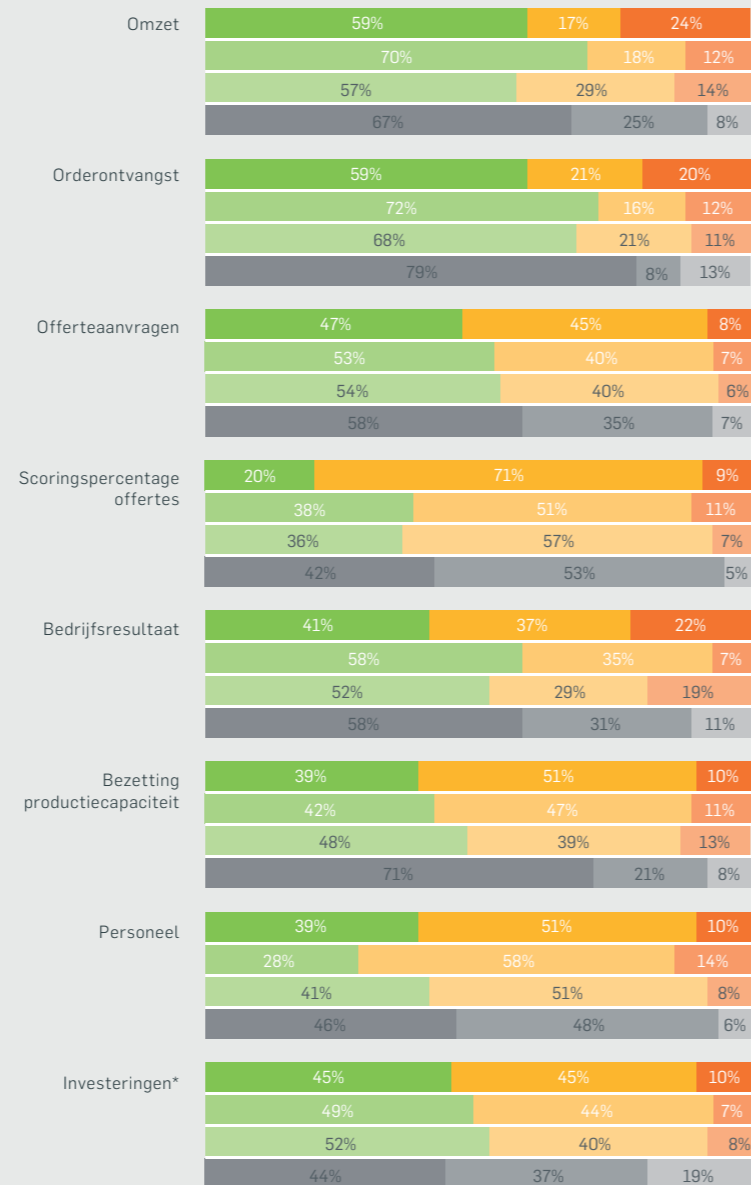
Het percentage bedrijven waar het bedrijfsresultaat verbeterde liep in de 1e helft van 2018 terug van 58% naar 41%. Bij 59% van de bedrijven verbeterde het bedrijfsresultaat dus niet en bij 22% verslechterde het in deze periode.

Het percentage bedrijven dat het laatste half jaar meer personeel aannam, steeg met 11% naar 39%. Bij 61% nam de personeelsomvang niet toe en bij 10% nam die af. Ook het aantal bedrijven dat meer investeerde, vertoont een dalende trend.

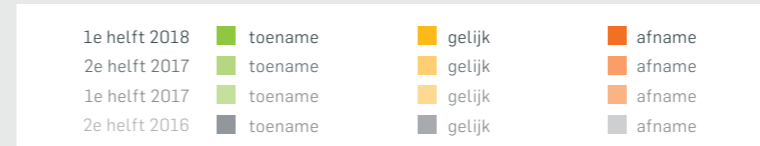
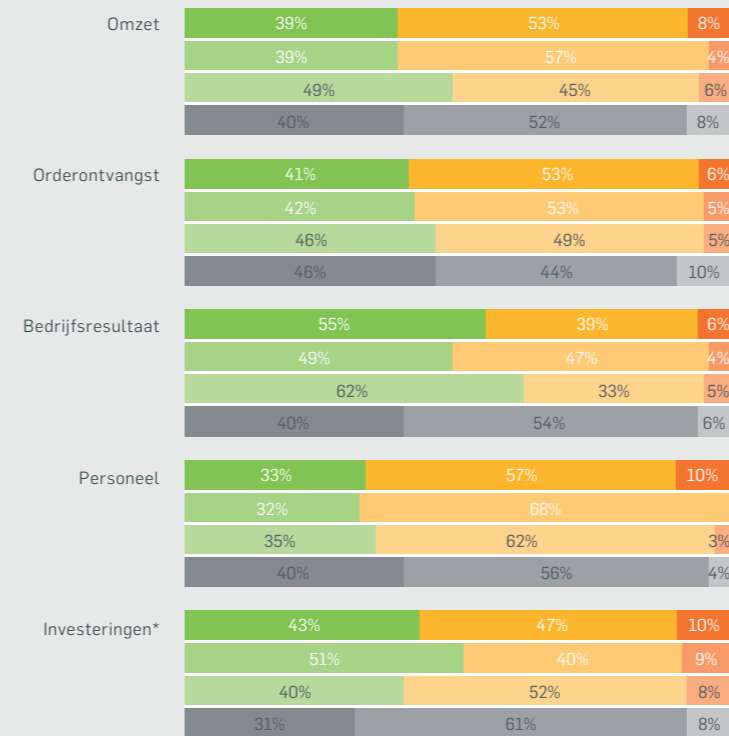
De verwachtingen over het komend half jaar zijn op de meeste indicatoren vergelijkbaar met die van het vorig half jaar. Het percentage bedrijven dat een beter bedrijfsresultaat verwacht, is met 6% gestegen naar 55%. Het aantal bedrijven dat denkt meer te gaan investeren, is met 8% gedaald naar 43%.

2018 IN FACT

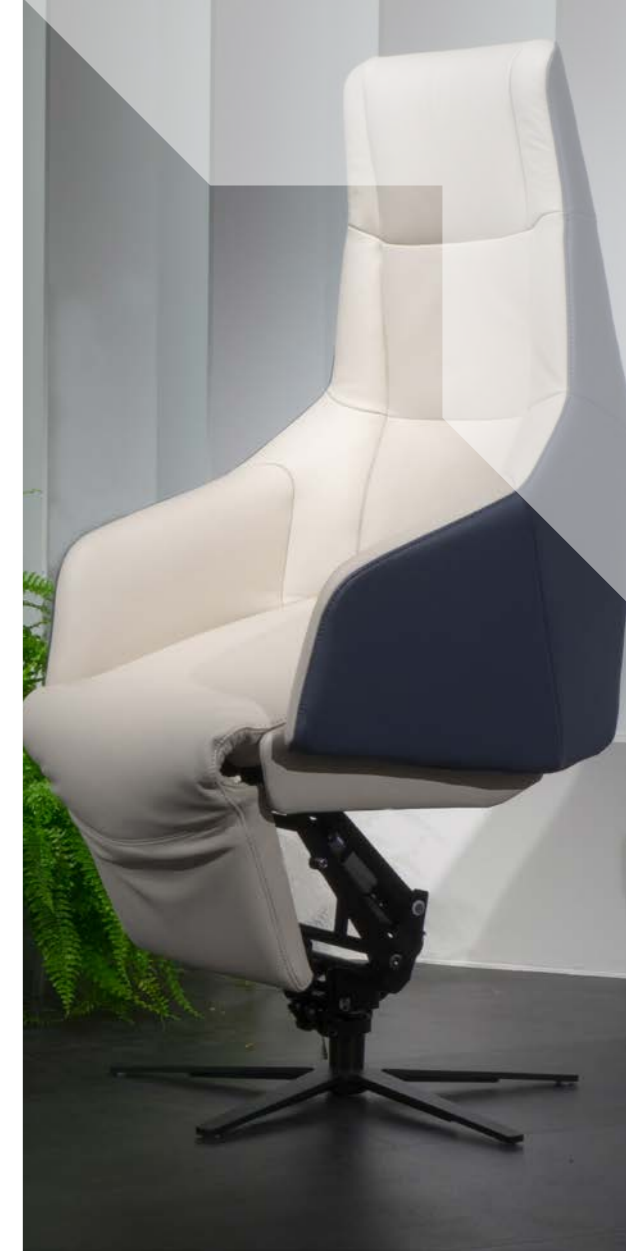
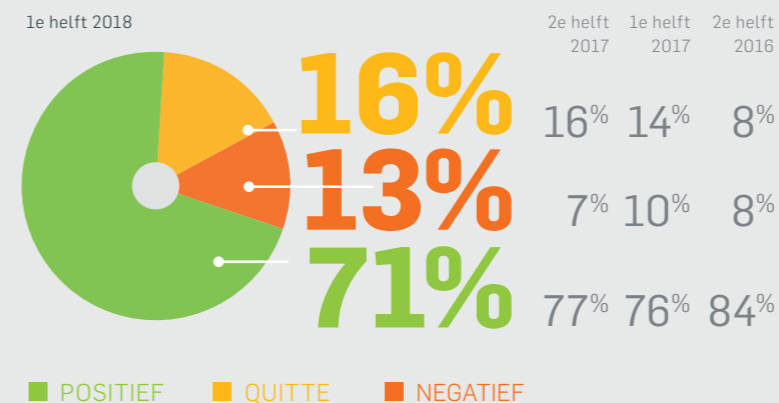
ONTWIKKELING BEDRIJVEN 11 – 35 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN 11 – 35 MEDEWERKERS TWEEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN 11 – 35 MEDEWERKERS

Wat de winstgevendheid betreft, gaf 71% van de bedrijven aan het afgelopen half jaar winst te hebben gemaakt. Dat is beter dan het gemiddelde van alle geënquêteerden. Uit deze cijfers blijkt dat 29% van de bedrijven dus geen winst maakt en 13% van de bedrijven leed de 1e helft van 2018 verlies. Dat laatste cijfer is weer wel vergelijkbaar met het gemiddelde.

BEDRIJVEN MET MEER DAN 35 MEDEWERKERS

FORS MINDER BEDRIJVEN VERWACHTEN GROEI BEDRIJFSRESULTAAT

In de 1e helft van 2018 bedroeg het aantal bedrijven met omzetsdaling 29%. Het half jaar ervoor had geen enkel bedrijf in deze categorie te maken met omzetsdaling. Het aantal bedrijven met omzetgroei daalde van 71% naar 61%. Eenzelfde trend is te zien bij de waarde van de orderontvangst. Bij 1 op de 5 bedrijven (21%) liep de orderontvangst terug, terwijl het half jaar ervoor geen enkel bedrijf hier mee te maken had. Het percentage bedrijven waar de orderontvangst toenam, daalde van 86% naar 64%.

De scores voor het bedrijfsresultaat laten een vergelijkbaar beeld zien. Bij 29% van de bedrijven verslechterde het bedrijfsresultaat, terwijl een half jaar geleden slechts 4% van de bedrijven dit aangaf. Ook de bezetting van de productiecapaciteit verslechterde van 0% naar met 18%, terwijl het percentage bedrijven waar de productiecapaciteit verbeterde, terugliep van 61% naar 39%.

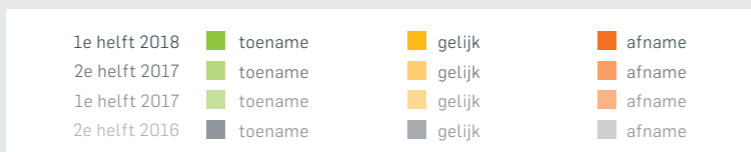
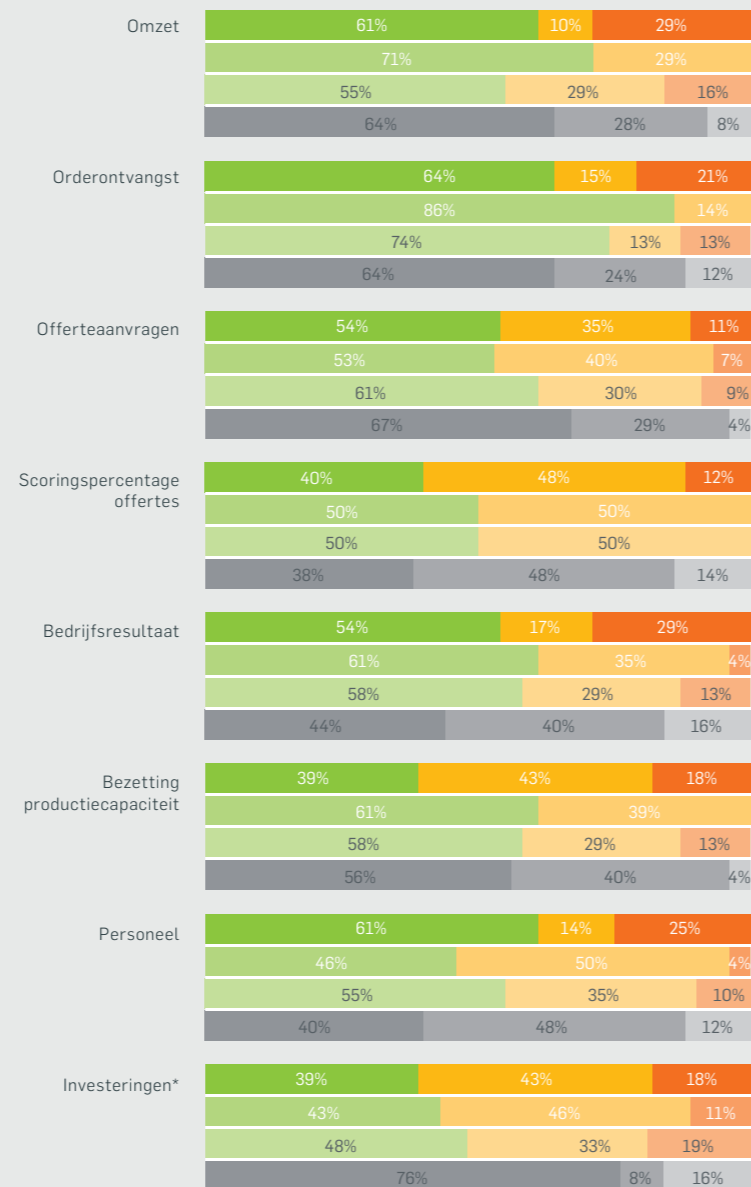
Opvallend in de cijfers voor deze categorie is dat 61% van de bedrijven meer personeel heeft aangenomen. Dat is fors hoger dan het gemiddelde (39%). Tegelijkertijd heeft 25% van de bedrijven juist minder personeel aangenomen.

De investeringen liepen het afgelopen half jaar iets terug. Het aantal bedrijven dat minder heeft geïnvesteerd is opgelopen naar 18%.

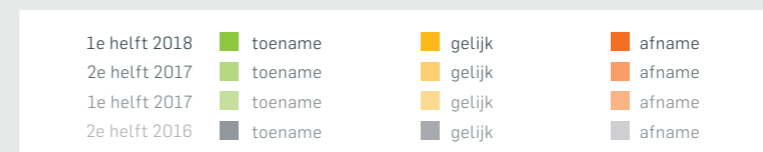
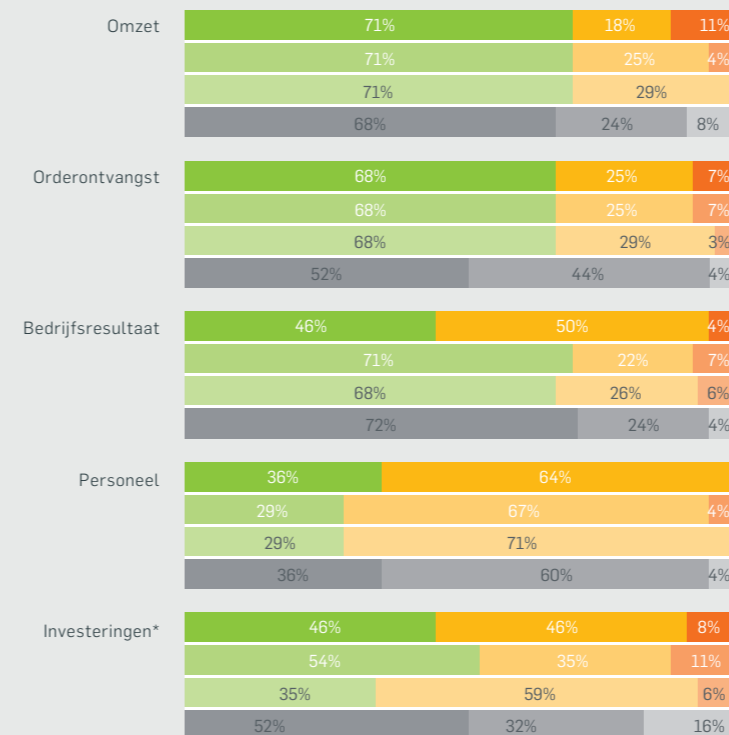
De verwachtingen over de groei van omzet (71%) en orderontvangst (68%) zijn gelijk aan die van vorig half jaar. Over de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat lopen de bedrijven uiteen. Flink minder bedrijven

2018 IN FACT

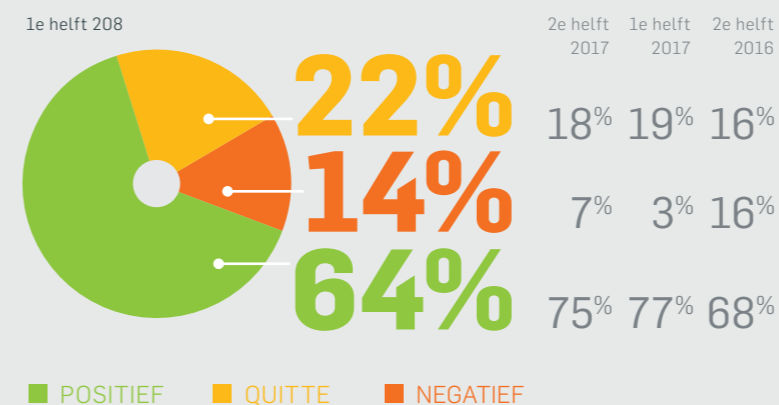
ONTWIKKELING BEDRIJVEN >35 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN >35 MEDEWERKERS TWEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN >35 WERKNEMERS

verwachten groei van het bedrijfsresultaat. Vorig half jaar voorspelde nog 71% van de bedrijven dat de omzet de 1e helft van 2018 zou toenemen. Voor het komend half jaar is die verwachting neerwaarts bijgesteld. Nu verwacht nog maar 46% omzetgroei. Dat is een daling van 25%.

Wat de winstgevendheid betreft heeft een kleine twee derde (64%) van de bedrijven winst gemaakt in de 1e helft van 2018. Dat betekent dat ruim een derde (36%) geen winst gemaakt heeft en 14% van de bedrijven heeft verlies geleden. Dat is vergelijkbaar met het gemiddelde van de geënquêteerden.

ZELFSTANDIGEN ZONDER PERSONEEL

AANTAL ZZP RESPONDENTEN TE KLEIN OM UITSPRAKEN TE KUNNEN DOEN

Bij de conjunctuurmonitor over de 2e helft van 2017 bleek het aantal bedrijven met omzetgroei spectaculair gestegen van 57% naar 83% van de respondenten. Een half jaar later is die groei weer terug op het oude niveau van 57%.

Het percentage bedrijven met een hogere orderontvangst steeg gestaag door naar 71%. Daar staat tegenover dat slechts 14% van de bedrijven aangaf beter te scoren op offertes.

Bij 86% van de zzp-ers is het scoringspercentage op offertes dus niet verbeterd. Ook de scores inzake het bedrijfsresultaat laten een sterke fluctuatie zien.

Uit de onderzoekverantwoording blijkt dat slechts 4% van de respondenten uit zzp-ers bestaat. Absoluut gezien gaat het om 6 zzp-ers.

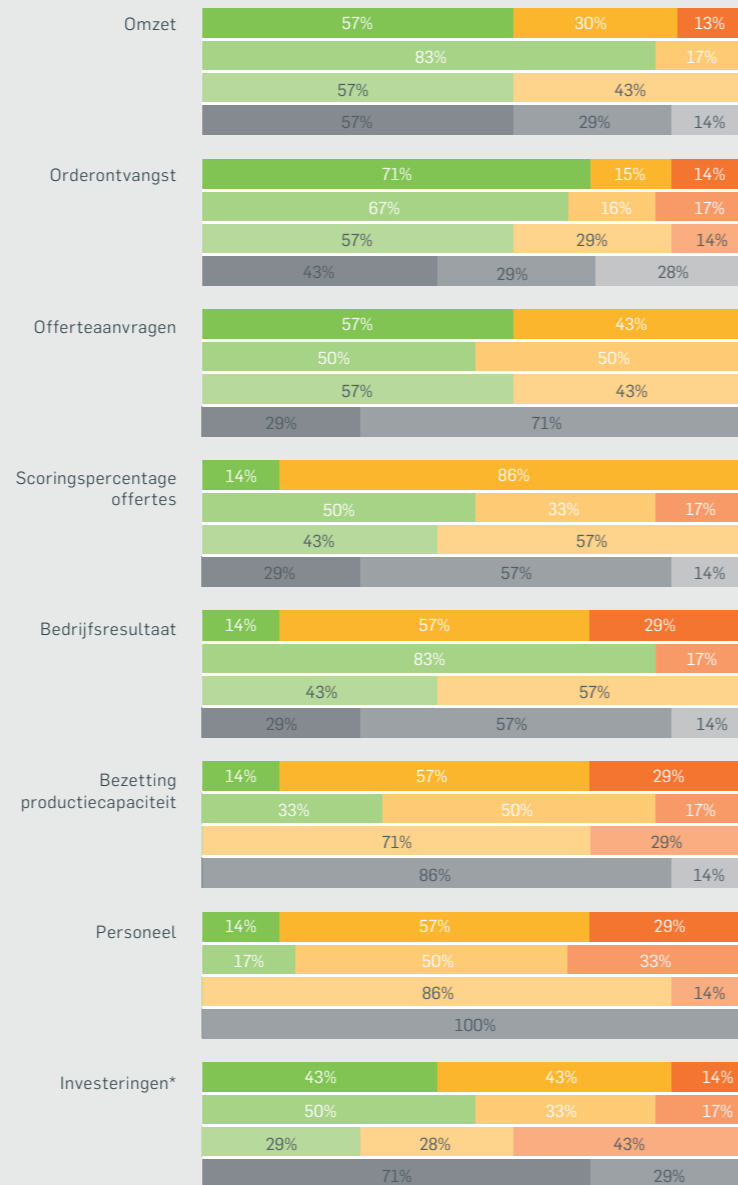
Bij een dergelijk laag aantal respondenten kunnen de scores flink fluctueren. Dat blijkt dus ook uit de resultaten over de 1e helft van 2018.

Het aantal respondenten in deze groep is dermate klein dat we geen representatieve uitspraken kunnen doen over hoe zzp-ers het het afgelopen jaar gedaan hebben. Voor het volledige beeld presenteren we wel de grafieken, omdat we dat de voorgaande jaren ook gedaan hebben. Maar we kunnen er geen conclusies aan verbinden.

2018 IN FACT

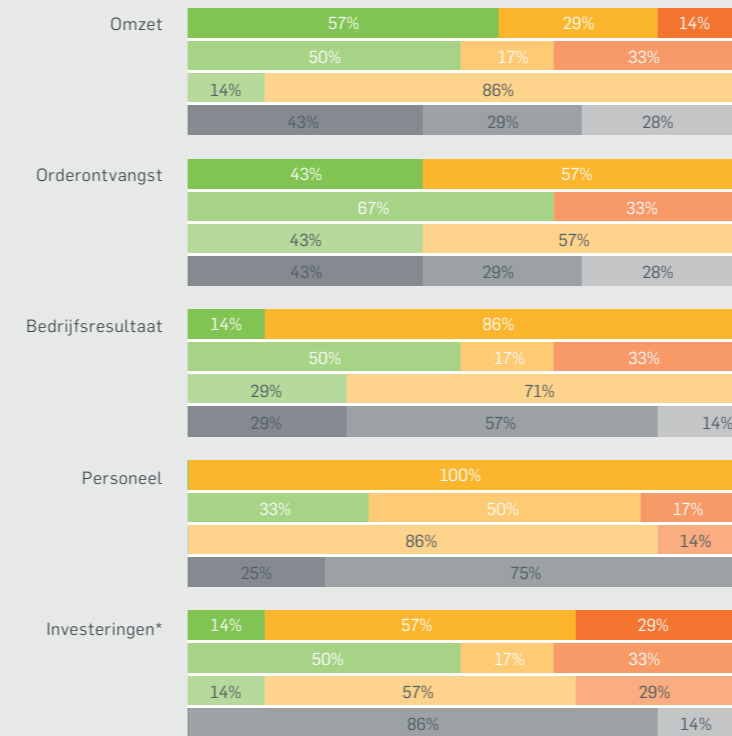
ONTWIKKELING ZZP-ERS

EERSTE HELFT 2018 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

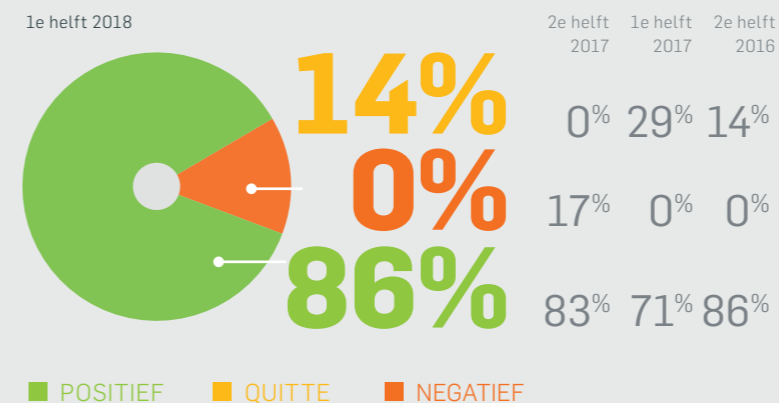

VERWACHTING ZZP-ERS

TWEEDE HELFT 2018

BEDRIJFSRESULTAAT ZZP-ERS

SCORINGS- PERCENTAGE OFFERTES

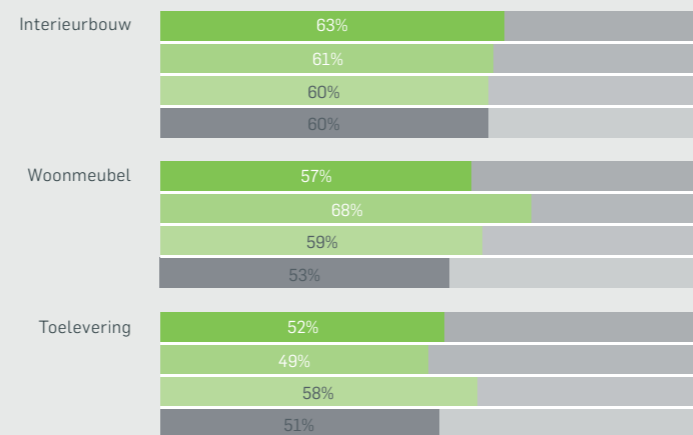
Net als het voorgaande half jaar zijn ook in de 1e helft van 2018 de scoringspercentages op offertes redelijk gelijk gebleven. Binnen het segment interieurbouw verbeterde het scoringspercentage bij 63% van de respondenten. Bij de woonmeubelfabrikanten daalde dit percentage van 68% naar 57% en bij de toeleveringen liep het op van 49% naar 52%.

De onderverdeling naar bedrijfsgrootte was vergelijkbaar met de meting ervoor.

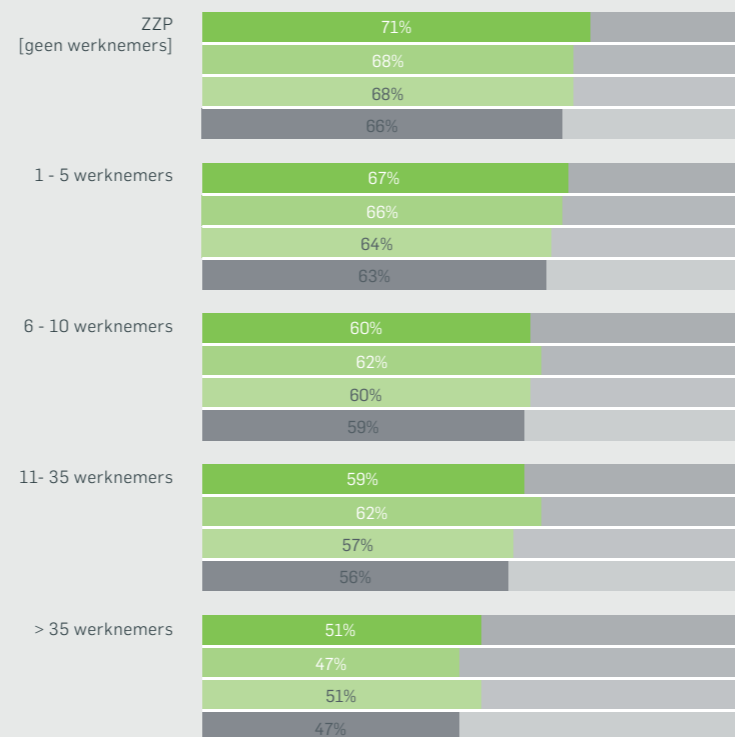

2018 IN FACT

SCORINGSPERCENTAGE OFFERTES NAAR SEGMENT EERSTE HELFT 2018 (GEMIDDELD %)

SCORINGSPERCENTAGE OFFERTES NAAR GROOTTEKLASSE EERSTE HELFT 2018 (GEMIDDELD %)

1e helft 2018 ■ Gemiddeld %
 2e helft 2017 ■ Gemiddeld %
 1e helft 2017 ■ Gemiddeld %
 2e helft 2016 ■ Gemiddeld %

STIJGING MATERIAALPRIJZEN

	Totaal	>10%	5-10%	1-5%	Gelijk	Gedaald
PLAATMATERIAAL						
Interieurbouwer	69%	0%	16%	33%	19%	-
Toeleverancier	8%	0%	2%	6%	0%	-
Woonmeubelproducent/-leverancier	23%	2%	2%	13%	6%	-
Eindtotaal	100%	2%	20%	52%	25%	-
HOUT						
Interieurbouwer	70%	0%	22%	30%	18%	0%
Toeleverancier	7%	0%	2%	5%	0%	0%
Woonmeubelproducent/-leverancier	23%	0%	7%	10%	3%	3%
Eindtotaal	100%	0%	31%	45%	21%	3%
LIJM						
Interieurbouwer	70%	0%	14%	29%	27%	-
Toeleverancier	8%	2%	2%	3%	2%	-
Woonmeubelproducent/-leverancier	22%	2%	0%	13%	8%	-
Eindtotaal	100%	4%	16%	45%	37%	-
BEVESTIGINGSMATERIALEN						
Interieurbouwer	69%	0%	3%	0%	19%	-
Toeleverancier	8%	0%	0%	0%	0%	-
Woonmeubelproducent/-leverancier	23%	2%	0%	2%	9%	-
Eindtotaal	100%	2%	3%	2%	28%	-

Voetnoot: door afrondingsverschillen komt de tabel niet altijd precies op 100% uit.

ONTWIKKELING MOEILIK VERVULBARE VACATURES

In de tabel hieronder is weergegeven welke vacatures het afgelopen half jaar meer dan 3 maanden open stonden. De top vijf voor de eerste helft van 2017 ziet er als volgt uit:

1. Meubelmaker
2. Werkvoorbereider
3. Tekenaar/ontwerper
4. Calculator
5. Leerling

HET DUURT DRIE MAANDEN OF LANGER OM DE VACATURE TE VERVULLEN VAN

	Totaal	Interieurbouwer	Toeleverancier	Woonmeubel- producent/ -leverancier
Meubelmaker	60	45	2	13
Werkvoorbereider	45	34	5	6
Calculator	22	16	4	2
Tekenaar/ontwerper	20	18	2	0
Leerling	20	14	3	3
Projectleider	18	8	4	6
Sales/marketing	5	4	1	0
Directie	8	2	4	2
Administratie	4	2	1	1
Anders, namelijk:	43	18	8	17

STIJGENDE MATERIAAL- PRIJZEN, MOEILIK VERVULBARE VACATURES

ONTWIKKELING MATERIAALPRIJZEN

In deze monitor werd voor de derde keer informatie uitgevraagd over de ontwikkeling van materiaal prijzen en over moeilijker vervulbare vacatures, die langer open staan dan 3 maanden.

Plaatmateriaal

Driekwart van de bedrijven gaf aan dat de prijzen van plaatmateriaal opnieuw gestegen zijn. Een half jaar eerder was dat nog bij 85% van de bedrijven. Bij ruim de helft van de bedrijven (52%) stegen de prijzen van plaatmateriaal tussen de 1-5%, en bij 20% ligt de stijging tussen de 5-10%; net als een half jaar eerder.

Hout

Driekwart van de bedrijven gaf aan dat de prijzen van hout opnieuw gestegen zijn; 45% meldde een stijging van 1-5%. Dat is vergelijkbaar met een half jaar hiervoor (47%). Een stijging van 5-10% werd gemeld door 31% van de respondenten. Dat is 9% meer dan een half jaar eerder (22%).

Lijm en bevestigingsmaterialen

Twee derde van de respondenten gaf aan dat de prijzen van lijm gestegen zijn. Dat is min of meer vergelijkbaar met het half jaar hiervoor.

MOEILIK VERVULBARE VACATURES

In de tabel is de top 5 van moeilijk te vervullen vacatures weergegeven. Meubelmaker staat nog steeds met stip op nummer 1, gevolgd door werkvoorbereider en calculator. Het aantal moeilijk vervulbare vacatures is iets afgenomen ten opzichte van de vorige periode.

Colofon

Koninklijke CBM
Postbus 100
2100 AC Heemstede
T 023 515 88 00
W www.cbm.nl
E info@cbm.nl
🐦 [@decbm.nl](https://twitter.com/decbm.nl)

Ontwerp/druk

Sixtyseven Communicatie BV

Met bijdragen van

Bree's New World
De Toekomst
Habufa
Het Anker
Label
Leolux
Pode
Stabilo

CBM

WWW.CBM.NL